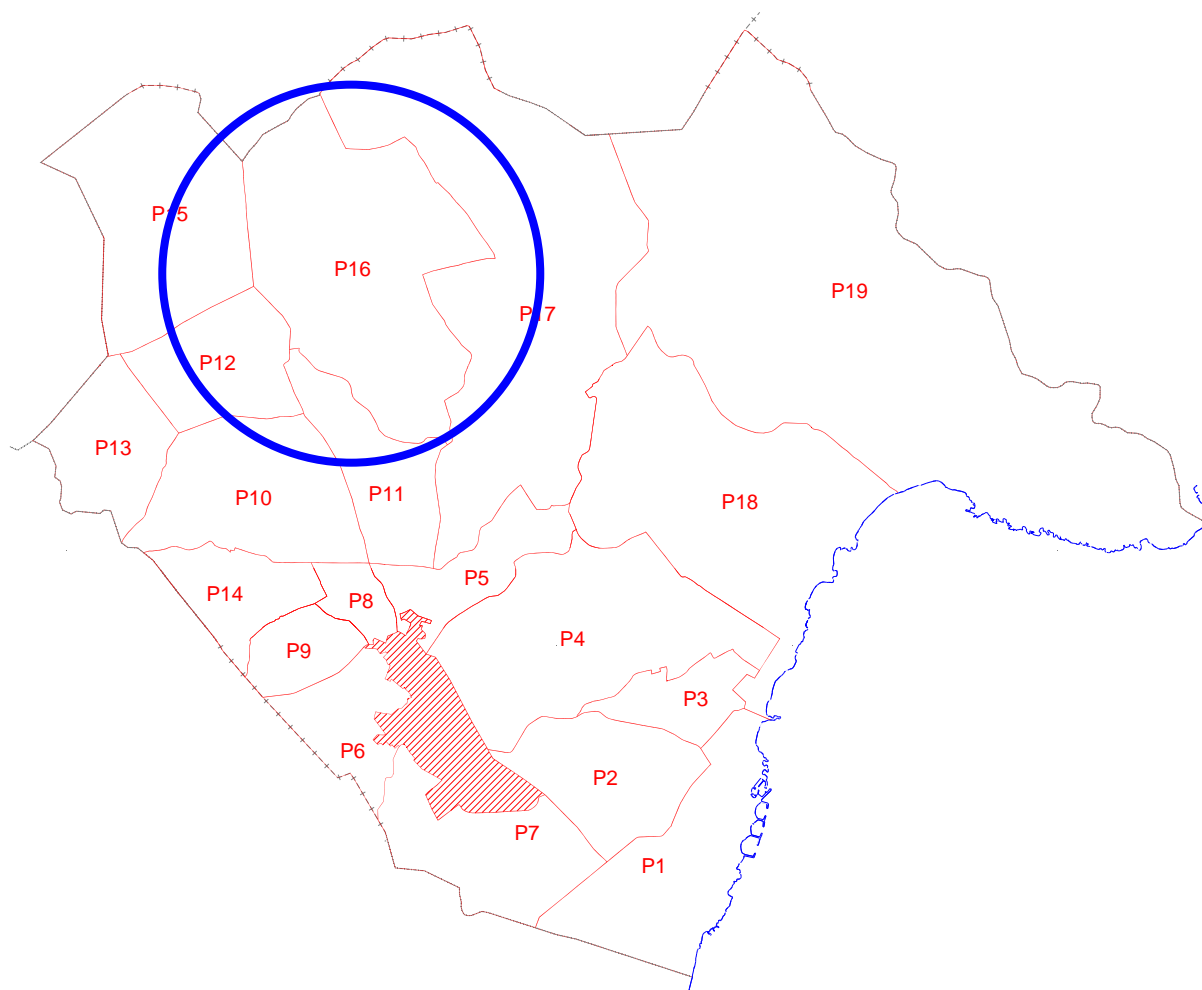

Sòl Rústic. Polígon 16.

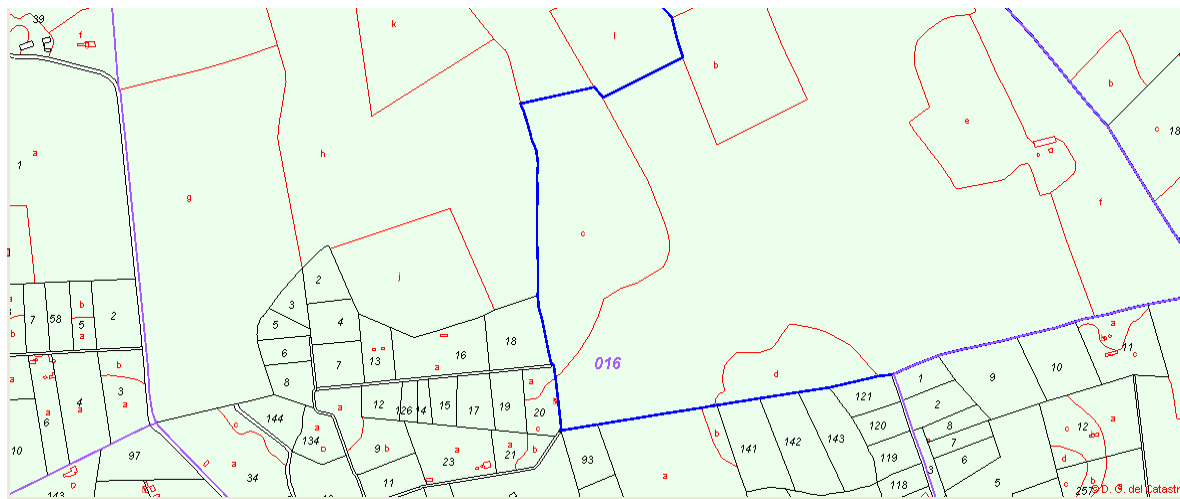

SA RESCLÓ - CASES DE POSSESIÓ, TAFONA, i RELLOTGE SOLAR.
POLÍGON 16 PARCEL·LA 1b _____ ELEMENT NÚMERO 1064

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: **POLÍGON 16 PARCEL·LA 1b (casa 9100),
07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.**

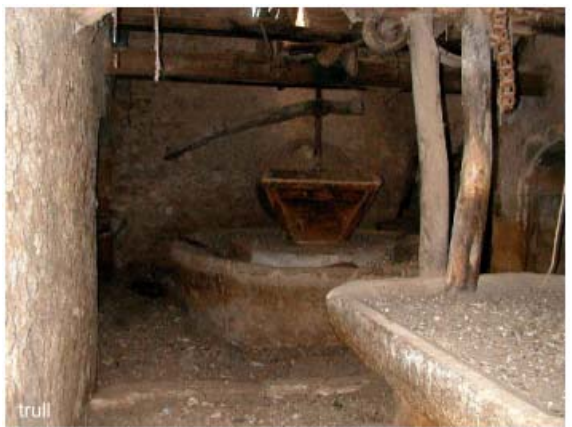
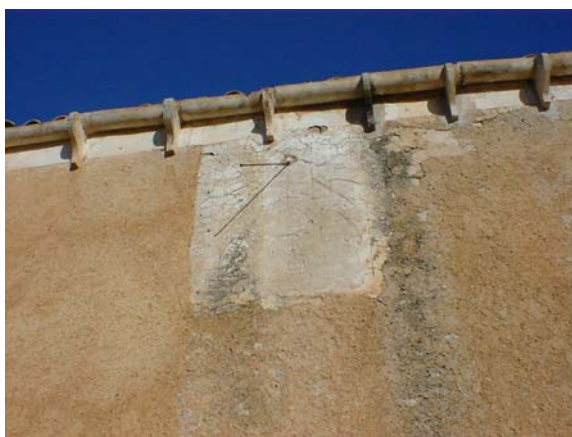
Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	SA RESCLÓ
Codi Identificació dins el Catàleg:	1064
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LA 1b (casa 9100)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASES DE POSSESIÓ
Ús actual:	RESIDENCIAL, AGRICOLA i RAMADER, EXPLOTACIÓ DE FINCA.
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

És sens dubte una de les possessions més antigues del terme municipal, ja documentada al mapa del Cardenal Despuig de 1784. El document redactat per Nicolau Dameto el 1813, que pretenia delimitar els termes municipals d'Artà, Son Servera i Capdepera, l'anomena junt amb altres finques com a motiu de discòrdies entre artanencs i serverins.

El seu principal valor radica en el fet d'haver conservat gairebé intacta la seva configuració com a construcció dedicada íntegrament a l'explotació de les terres dels voltants. El primer que crida l'atenció, és la situació de les cases respecte el territori que governen; pròximes a un turó, no es troben al seu cim sinó al darrera, com amagant-se per dificultar la seva localització. Potser aquest sigui el motiu de no trobar cap tipus de torre defensiva.

A la part dedicada a vivenda, no trobem dependències senyoriales, sinó que es tracte d'ambients extremadament austers. L'habitatge ocupa la zona central del volum principal (una construcció de planta rectangular, molt allargada, amb dues crugies de profunditat), i té en aquest cas dos pisos d'alçada. La coberta inclinada de teules de gerrer, reflexa amb els seus dos aiguavessos l'estructura interna de tres murs de càrrega paral·lels. Tant al frontis com a la façana posterior, hi han canaletes de teules penjades d'unes mènsules ceràmiques, que recullen l'aigua de pluja per conduir-la fins l'aljub. La façana principal s'ordena mitjançant tres eixos compostius principals, formats per finestres a ambdós nivells dels eixos laterals i per el portal forà amb llinda recte i finestra superior al central.

A la dreta d'aquesta composició exterior de les dependències residencials, tot seguint les mateixes proporcions i equidistància que les finestres del pis superior, trobem un rellotge solar, un requadre d'estuc blanc amb els nombres gravats amb relleu. Tot seguit els estables en planta baixa i la pallissa de la planta pis. L'entrada al graner, que es mostra amb una escala exterior descoberta i perpendicular a la façana, segueix també aquest ritme compostiu i equidistant dels eixos verticals que estableixen les finestres de l'habitatge. Aquests espais auxiliars, dedicats a l'explotació de la finca, consten també de dues crugies de profunditat.

A l'esquerra de la casa es troba la tafona, espai d'una crugia i una sola planta, amb una alçada considerable tot i no igualar els dos nivells de la resta del cos principal. Està bastant deteriorada degut al seu abandó (poca operativitat respecte les tècniques actuals de producció d'oli). Amb tot, conserva bona part dels elements que la formaven. És sense dubtar la constatació de la importància que el cultiu de l'oliva i la producció d'oli va tenir en un temps per aquests indrets. La coberta està formada per biguetes de fusta i llistons on directament es recolzen les teules. L'aljub adjacent es manifesta a l'exterior amb un coll de cisterna, cobert per una mena de capelleta.

L'enllestiment de façana és el mateix per a tots els volums, adossats o no al cos principal: un tipus de estucat de color groguenc, amb faixes blanques envoltant les obertures i rematant els rectangles generals de les façanes, a manera de cornisa i cantonades per totes les construccions. Existeixen altres edificacions, destinades a usos auxiliars, que tanquen la carrera davantera,

aconseguint donar-li l'aparença d'una claustra. El seu enllestiment exterior és el mateix que la construcció principal.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX i XX.

Bibliografia:

- Massanet, M.; Pastor, M.; Picazo, A.; Rexach, G; "La divisió territorial del terme d'Artà, 1812-1858", editat pels ajuntaments d'Artà, Capdepera i Son Servera, Agost de 2008.

- Mossèn Antoni Gili Ferrer, "Son Servera – del segle XIII al segle XVIII", editat per l'ajuntament de Son Servera, Abril de 2007.

Altres catàlegs:

FODESMA. "Catàleg de Tafones del terme municipal de Son Servera". Tafona número 411.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

No es destaquen intervencions que puguin fer pensar en canvis substancials respecte la tipologia original.

Estat de conservació: BO – REGULAR.

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A1

Usos permesos: RESIDENCIAL, TURÍSTIC - HOTELER, AGRICOLA i RAMADER.

Elements destacats a preservar:

Volumetria general. Construccions etnològiques. Tafona (espai i maquinària). Dependències i elements tradicionals. Rellotge solar. Enllestiments de façana.

Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A1-, implica una preservació íntegra del bé que s'ha de protegir, és a dir, sense cap possibilitat de canvi que comporti una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Haurà de mantenir l'ús original o un altre de compatible amb l'adequat manteniment i protecció del bé i només s'hi permeten obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals.

Manteniment i conservació integral dels immobles. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes. Conservar la composició (eixos verticals), i proporció (dimensions de forats), de les façanes. Conservar l'entramat estructural (murs, forjats, coberta, etc.), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi pugui haver (cuina, arcs interiors, escales, sostres de volta, cellers, cisternes, aljubs, etc.). Protecció dels volums construïts i de la seva implantació. Protecció de l'espai exterior de la carrera davantera. Mantenir i conservar la tafona. No es podrà compartimentar l'espai dedicat a tafona, ni eliminar d'aquesta dependència els elements que la caracteritzen (premsa, moles, esportinador, bigues, cavalls, espiga, piques, etc.). S'han de mantenir i conservar els elements singulars que es troben a la façana (rellotge solar, canals de teules, etc.). Mantenir i conservar l'aljub existent. Qualsevol intervenció haurà de ésser respectuosa amb les preexistències, sense intentar prevaler damunt d'elles, ni camuflar-les.

Les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, no distorsionaran la visió de l'edificació original, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia tradicional de l'edifici existent.

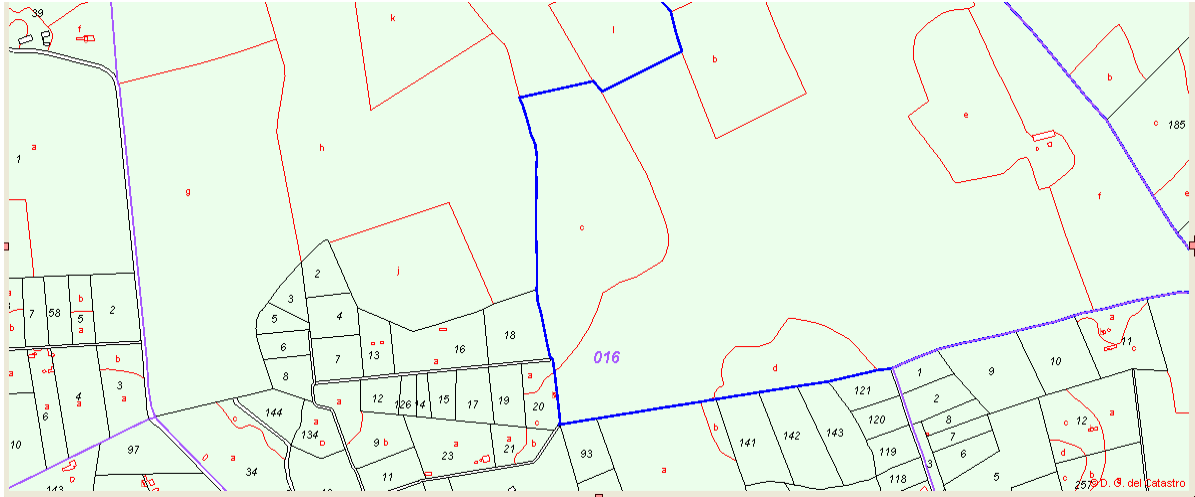
SA RESCLÓ - RELLOTGES SOLARS.

POLÍGON 16 PARCEL·LA 1b _____ ELEMENT NÚMERO 1065

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: POLÍGON 16 PARCEL·LA 1b (casa 9100),
07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.

Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	RELOTGES SOLARS DE SA RESCLÓ
Codi Identificació dins el Catàleg:	1065
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LA 1b (casa 9100)
Tipologia:	BÉNS ETNOLÒGICS – RELLOTGES SOLARS D'UNA POSSESIÓ
Ús actual:	RELOTGES SOLARS.
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació Fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

És sens dubte una de les possessions més antigues del terme municipal, ja documentada al mapa del Cardenal Despuig de 1784. El document redactat per Nicolau Dameto el 1813, que pretenia delimitar els termes municipals d'Artà, Son Servera i Capdepera, l'anomena junt amb altres finques com a motiu de discòrdies entre artanencs i serverins.

Mirant des de l'exterior, a la dreta de les dependències residencials, tot seguint les mateixes proporcions i equidistància que les finestres del pis superior, trobem un rellotge solar. Es tracta d'un requadre d'estuc blanc amb els nombres gravats amb relleu i una vareta de ferro fent d'agulla. L'estat de conservació és regular, el que permet pensar que es tracta d'un exemple original.

Al vèrtex superior esquerra de la façana del volum principal (habitatges), trobem un segon rellotge solar. Es tracta d'una pedra plana, tipus mitjà de marès, una mica girada respecte el pla de façana, segurament cercant l'orientació perfecte cap al migdia. El grafisme es troben molt desdibuixats. L'estat de conservació és bastant precari.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX i XX.

Bibliografia:

- Massanet, M.; Pastor, M.; Picazo, A.; Rexach, G; "La divisió territorial del terme d'Artà, 1812-1858", editat pels ajuntaments d'Artà, Capdepera i Son Servera, Agost de 2008.
- Mossèn Antoni Gili Ferrer, "Son Servera – del segle XIII al segle XVIII", editat per l'ajuntament de Son Servera, Abril de 2007.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

No es destaquen intervencions que puguin fer pensar en canvis substancials respecte la tipologia original.

Estat de conservació: BO – REGULAR.

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A1
Usos permesos: RELLOTGES SOLARS.

Elements destacats a preservar:

Relotges solars. Enllestits de façana.

Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A1-, implica una preservació íntegra del bé que s'ha de protegir, és a dir, sense cap possibilitat de canvi que comporti una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Haurà de mantenir l'ús original o un altre de compatible amb l'adequat manteniment i protecció del bé i només s'hi permeten obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals.

Manteniment i conservació integral dels rellotges solars. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes. Conservar la composició (eixos verticals), i proporció (dimensions de forats), de les façanes.

Les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, no distorsionaran la visió d'aquests elements originals de l'edificació, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia d'aquests elements existents.

SON GENER – CASES DE POSSESSIÓ i TAFONA

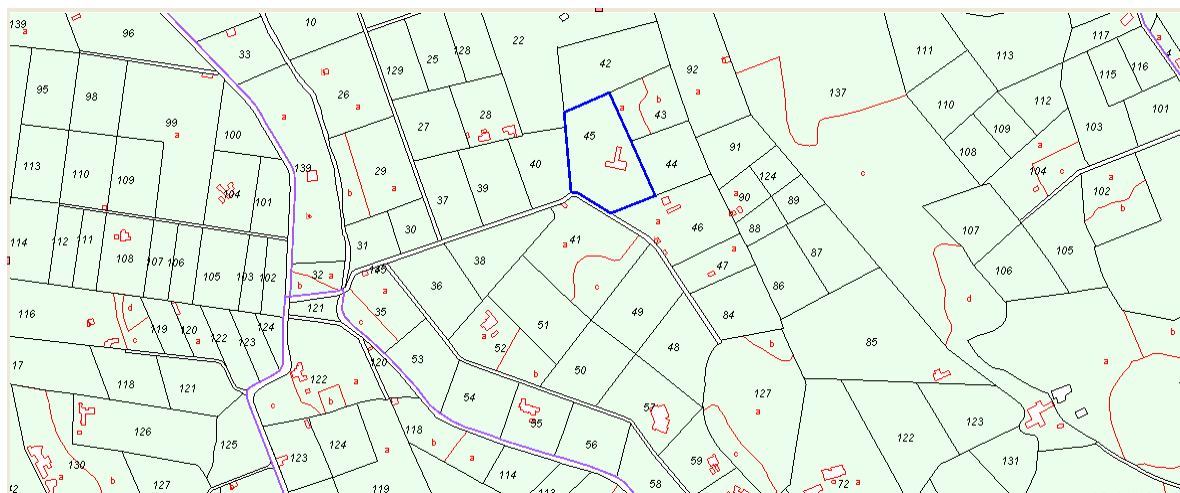
POLÍGON 16 PARCEL·LA 45a

ELEMENT NÚMERO 1066

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: POLÍGON 16 PARCEL·LA 45a (casa 9105), CTRA. PMV-403-1 CTRA. VELLA DE SON SERVERA A ARTÀ, 07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.

Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	SON GENER
Codi Identificació dins el Catàleg:	1066
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LA 45a (casa 9105)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASES DE POSSESSIÓ
Ús actual:	TURÍSTIC. AGROTURISME.
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

És sens dubte una de les possessions més antigues del terme municipal, ja documentada al mapa del Cardenal Despuig de 1784, on apareix amb el topònim de "Só Janer".

La casa i el seu entorn més immediat han estat modificats per tal d'adaptar el seu ús al d'agroturisme, amb jardins i zones de descans que aquests tipus d'establiments, possessions d'ús turístic, requereixen.

Així doncs ens trobem amb unes cases de possessió molt reformades. Abans d'aquesta intervenció, consistent en una rehabilitació integral, tan sols conservava els murs estructurals (parets de càrrega), incloent la façana amb el portal forà, i algunes restes etnològiques originals com la tafona, de la que encara es poden veure restes com el trull. L'interior s'ha compartimentat d'acord amb les noves necessitats (ús hotel·ler) i es difícil establir quina era l'estructura original.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX i XX.

Bibliografia:

- Massanet, M.; Pastor, M.; Picazo, A.; Rexach, G; "La divisió territorial del terme d'Artà, 1812-1858", editat pels ajuntaments d'Artà, Capdepera i Son Servera, Agost de 2008.

- Mossèn Antoni Gili Ferrer, "Son Servera – del segle XIII al segle XVIII", editat per l'ajuntament de Son Servera, Abril de 2007.

Altres catàlegs:

FODESMA. "Catàleg de Tafones del terme municipal de Son Servera". Tafona número 412.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

La construcció ha estat objecte d'una reforma en profunditat, que ha modificat substancialment la distribució interior. Amb tot, s'ha utilitzat un repertori de solucions constructives provinents de l'arquitectura rural de la zona, que faciliten la integració de les parts noves amb les originals.

Estat de conservació: BO, REHABILITAT.

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: B

Usos permesos: RESIDENCIAL, TURÍSTIC - HOTELER, AGRICOLA i RAMADER.

Elements destacats a preservar:

Mantenir volum i estructura originals.

Directrius d'intervenció:

Manteniment i conservació de les seves parts essencials originals, i la seva volumetria. Conservar l'entramat estructural original (fonamentalment els murs), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi pugui haver (tafona).

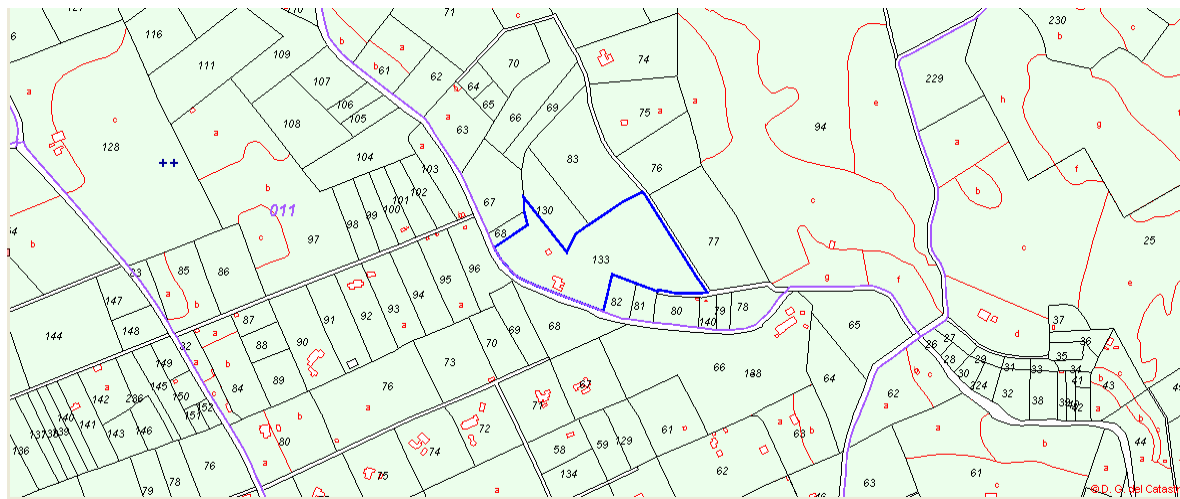
S'HORT D'EN NEBOT – CASA DE PAGÈS I MOLÍ HIDRÀULIC.

POLÍGON 16 PARCEL·LA 133c _____ ELEMENT NÚMERO 1067

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: POLÍGON 16 PARCEL·LA 133c (casa 9120),
07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.

Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	S'HORT D'EN NEBOT
Codi Identificació dins el Catàleg:	1067
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LA 133c (casa 9120)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASA DE PAGÈS
Ús actual:	HABITATGE i MOLÍ HIDRÀULIC
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

Situada als marges del torrent de Xiclati, trobem aquesta casa de pagès, tipològicament singular, tant per la fesomia de la construcció com per el programa funcional que conté, incloent a més de l'habitatge, un molí hidràulic.

Es tracte doncs d'una casa de pagès amb una estructura tradicional d'un únic aiguavés i dues alçades (planta baixa i planta primera), situada a la vorera d'un desnivell del terreny, que es presenta en forma de terrassa amb una diferència de cotes de quatre o cinc metres. A aquesta construcció se li va fer una reforma (ara ja ben antiga), que li va donar un aspecte de casa urbana. Així, a la façana est se li afegiren dos cossos perpendiculars en forma de torres de defensa, rematades amb una mena de merlets ben singulars. Les torres es situen cada una a un extrem de la planta rectangular del volum principal, deixant buida la zona central, que pren forma de terrassa mirador. La coronació de la coberta inclinada del cos principal, també es remata amb quelcom semblant a uns merlets. La torre sud te una planta semisoterrada, amb façana al prat de baix, on hi ha la porta d'accés al molí hidràulic, que utilitzava l'aigua del torrent de Xiclati com a

força motriu. Tot el conjunt (casa i torres), està sobre una cova natural que devia fer de dependència del mateix molí. Darrera les cases, a prop del torrent, hi ha dos grans safareigs, actualment abandonats, que mereixen una especial protecció.

L'estuc, de color groguenc / siena, amb les faixes blanques que envolten les finestres i els plans generals de les façanes, es relaciona amb la casa del carrer Pere Antoni Servera 2 (referència cadastral 10601-20), que té uns colors i enllestits de les mateixes característiques formals, doncs sembla que eren del mateix propietari.

A l'interior de l'habitatge, no massa ben conservat, hi trobem una cuina tradicional.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX o XX.

Bibliografia: NO ESPECIFICA. VEURE BIBLIOGRAFIA GENERAL DE LA MEMÒRIA.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

No es destaquen intervencions que puguin fer pensar en canvis substancials respecte la tipologia original.

Estat de conservació: REGULAR

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A2

Usos permesos:

Elements destacats a preservar:

Mantenir el volum actual, així com l'entramat estructural (murs de càrrega, forjats unidireccionals amb biguetes de fusta, cobertes inclinades, etc.). Conservar les dependències més tradicionals, en especial la cuina i el pati o terrassa existent entre les dues torres. Conservar les construccions auxiliars més interessants, com el forn de llenya i les solls, però també com tot l'entramat hidràulic de safareigs que hi ha al voltant de la vivenda, entre aquesta i el torrent. Conservar el molí d'aigua que es troba al soterrani de la casa, i la seva maquinària associada.

Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A2-, engloba aquells elements d'un valor elevat que, a causa del seu deteriorament, requereixin obres d'una certa entitat per assegurar-ne la permanència o el retorn a un estat original desitjat.

Manteniment i conservació íntegra de les seves parts essencials, i la seva volumetria. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes. Mantenir i conservar els merlets de la coronació de les cobertes. Conservar la composició (eixos verticals), i proporció (dimensions de forats), de les façanes, sobre tot de la principal (la que dona al est). Conservar l'entramat estructural (murs de càrrega, forjats unidireccionals amb biguetes de fusta, cobertes inclinades, etc.), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi ha (cuina, arcs interiors, escales, sostres de volta, cisternes, etc.). Conservar el pati o terrassa existent entre les dues torres. Conservar les construccions auxiliars més interessants, com tot l'entramat hidràulic de safareigs que hi ha al voltant de la vivenda, entre aquesta i el torrent. Conservar el molí d'aigua que es troba al soterrani de la casa, i la seva maquinària associada. Conservar les construccions etnològiques front la façana oest (forn de llenya, solls, etc.).

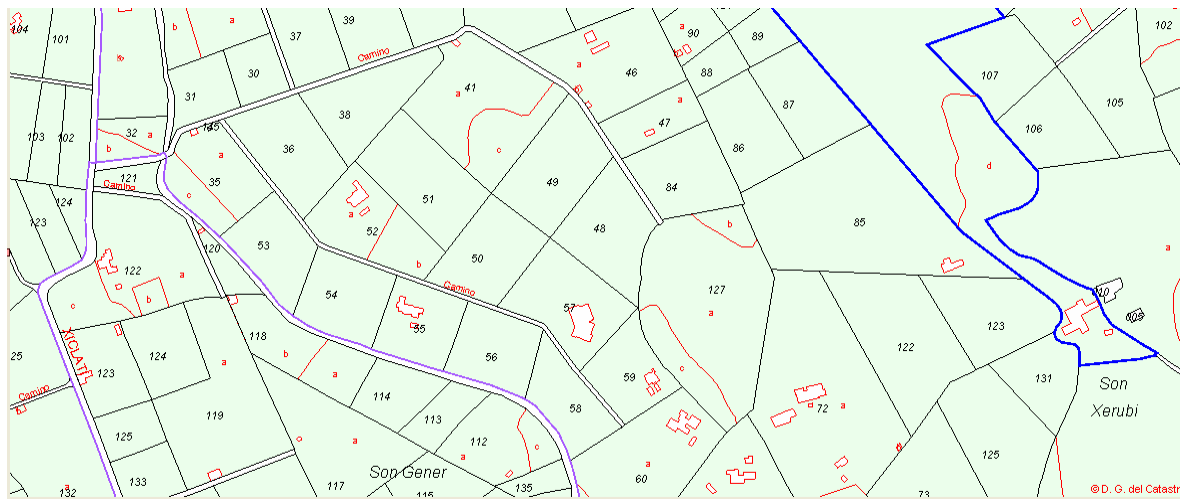
Les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, no camuflaran ni distorsionaran la visió de l'edificació original, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia tradicional de l'edifici existent.

SON XERUBÍ – CASES DE POSSESIÓ, TAFONA, i TORRE DE DEFENSA.
POLÍGON 16 PARCEL·LES 137 i 135 _____ ELEMENT NÚMERO 1068

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: **POLÍGON 16 PARCEL·LES 137 i 135a (casa 9116 aux. 9117), CAMÍ DE SON XERUBÍ, 07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.**

Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	SON XERUBÍ
Codi Identificació dins el Catàleg:	1068
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LES 137 i 135a (casa 9116 aux. 9117)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASES DE POSSESIÓ
Ús actual:	RESIDENCIAL
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació fotogràfica:	

bassi

cuixera

cuixera

quintar (bassi)

quintar

safareigs

briga

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

És sens dubte una de les possessions més antigues del terme municipal, ja documentada al mapa del Cardenal Despuig de 1784. Apareix reflexada junt amb altres finques com a motiu de discòrdies entre artanencs i serverins al document redactat per Nicolau Dameto el 1813, que pretenia delimitar els termes municipals d'Artà, Son Servera i Capdepera.

Tot i haver sofert vàries reformes i ampliacions, les cases es conserven perfectament, i deixen intuir l'esperit de cada època en que van esser habitades.

Originalment, es devia tractar d'una casa d'un sòl aiguavés. Segurament d'aquesta època es conserva un faldó de foganya fet de canyís amb guix i reforçat per bigues de fusta. Un petit portal format per un arc de mig punt, fa actualment les funcions d'arc diafragmàtic que uneix les dues crugies, encara que té tot l'aspecte d'esser l'antic portal forà, hipòtesi reforçada per la presència d'un banc d'obra que podria ser que una vegada s'hagués situat a l'exterior. Així, podem pensar que la vivenda primitiva va ser amplificada amb un segon aiguavés davanter. Aquí no podem deixar de fixar-nos amb el gran portal forà actual, un arc de mig punt amb dovelles de marès de molt regràs i finestró d'ampit motllurat al pis superior. L'escala per pujar a dalt, situada a la crugia davantera, segurament aprofità una antiga escala exterior d'accés a la pallissa, si fem cas de lo rústic de l'obra. A l'esquerra de la casa, abans d'entrar-hi, trobem la nau que conté la tafona, bastant ben conservada pel que fa a la maquinària: el trull amb les moles, el bassí, la premsa mecànica, les antigues cuixeres, els quintars, els safareigs, l'aljub adossat, etc. Un altre ampliació correspon ja a principis d'aquest segle, quan s'afegiren més dependències a la dreta (segons s'hi arriba) de la vivenda principal; aquesta part s'ordena a façana amb dos eixos compostius formats per finestres balconeres a la planta baixa i d'altres més petites a la planta pis. L'enllestiment de la façana principal diferencia també les successives ampliacions, amb diferents tractaments a cada banda.

Anomenar la existència d'altres construccions que envolten la casa, magatzems i fins i tot altres vivendes, algunes d'elles amb fitxa independent dins aquest catàleg. Així mateix, a l'exterior destaca la presència d'una gran era de batre blat.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX i XX.

Bibliografia:

- Massanet, M.; Pastor, M.; Picazo, A.; Rexach, G; "La divisió territorial del terme d'Artà, 1812-1858", editat pels ajuntaments d'Artà, Capdepera i Son Servera, Agost de 2008.

- Mossèn Antoni Gili Ferrer, "Son Servera – del segle XIII al segle XVIII", editat per l'ajuntament de Son Servera, Abril de 2007.

Altres catàlegs:

FODESMA. "Catàleg de Tafones del terme municipal de Son Servera". Tafona número 408.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

Tot i haver sofert varies reformes i ampliacions, les cases es conserven perfectament, i deixen intuir l'esperit de cada època en que van esser habitades.

Estat de conservació: BO. REFORMADA.

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A1, PER A LA TOTALITAT DELS IMMOBLES, CASES + TAFONA + TORRE. La torre és Bé d'Interès Cultural -BIC-, en virtut del decret de 22 d'Abril de 1949.

Usos permesos: RESIDENCIAL, TURÍSTIC - HOTELER, AGRICOLA i RAMADER.

Elements destacats a preservar / Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A1-, implica una preservació íntegra del bé que s'ha de protegir, és a dir, sense cap possibilitat de canvi que comporti una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Haurà de mantenir l'ús original o un altre de compatible amb l'adequat manteniment i protecció del bé i només s'hi permeten obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals.

Manteniment i conservació íntegra dels immobles que formen aquestes cases de possessió, de les seves parts essencials, i de la seva volumetria. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes, excepte al tram de la darrera ampliació (a la dreta del portal forà). Conservar la composició (eixos verticals), i proporció (dimensions de forats), de les façanes. Conservar l'entramat estructural (murs, forjats, coberta, etc.), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi ha (cuina, arcs interiors, escales, sostres de volta, cisternes, etc.).

Protecció dels volums construïts i de la seva implantació. Protecció de la carrera davantera. Protecció integral de l'espai dedicat a tafona, que no es podrà compartimentar. Mantenir i conservar la tafona amb tota la maquinària associada, que no es podrà moure ni ubicar de manera diferent. Es protegeixen per tant els elements que caracteritzen aquesta dependència, tals com el trull, la premsa, les moles, l'esportinador, les bigues, cavalls, espiga, piques, etc.). Mantenir i conservar els enllestits de façana corresponents al cos principal, així com els elements singulars (portal forà, ampits amb motlures, etc.) que en formen part. Amb l'enllestit de la darrera ampliació, que simula una fàbrica de cantons de marès o altre pedra, no cal tenir aquesta consideració. Qualsevol intervenció, les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, haurà de esser respectuosa amb les preexistències, sense intentar imposar-se damunt d'elles, ni camuflar-les. No es distorsionarà la visió de l'edificació original, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia tradicional de l'edifici existent. A l'interior es procurarà mantenir els elements que caracteritzen les dependències (faldar de la llar de foc de la cuina, la cuina en si, bancs d'obra, etc.). Manteniment i conservació de l'aljub exterior, i del coll de cisterna que hi ha a sobre. Manteniment i conservació de l'espai exterior on es troba l'era, un pla de terreny encerclat per un muret de paret seca.

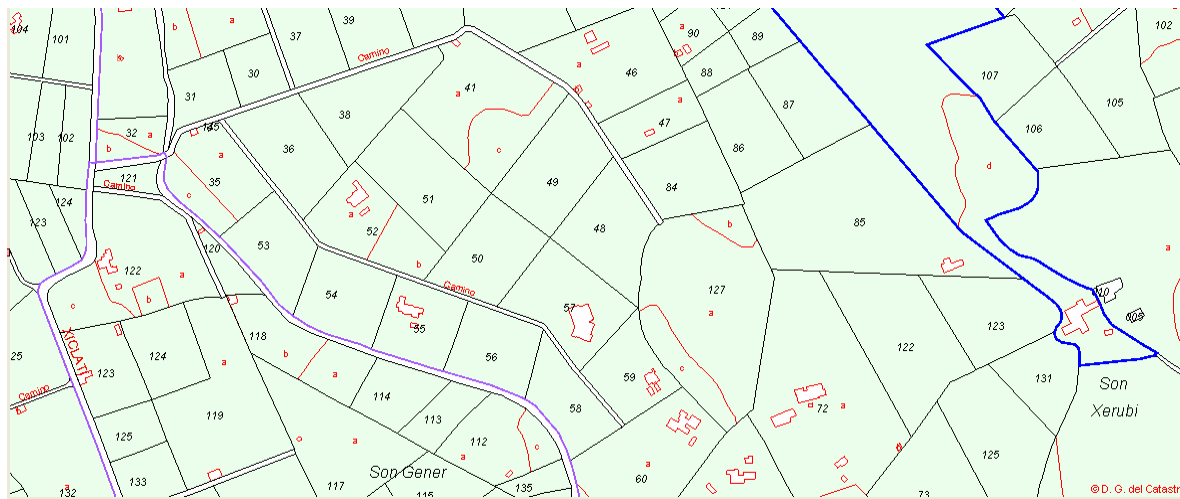
SON XERUBI -TORRE DE DEFENSA.

POLÍGON 16 PARCEL·LES 137 i 135 _____ ELEMENT NÚMERO 1069

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: POLÍGON 16 PARCEL·LES 137 i 135 (casa 9116 aux. 9117),
CAMÍ DE SON XERUBÍ, 07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.

Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	TORRE DE DEFENSA DE SON XERUBÍ
Codi Identificació dins el Catàleg:	1069
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LES 137 i 135 (casa 9116 aux. 9117)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASES DE POSSESSIÓ
Ús actual:	RESIDENCIAL
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació Fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

És sens dubte una de les possessions més antigues del terme municipal, ja documentada al mapa del Cardenal Despuig de 1784. Apareix reflexada junt amb altres finques com a motiu de discòrdies entre artanencs i serverins al document redactat per Nicolau Dameto el 1813, que pretenia delimitar els termes municipals d'Artà, Son Servera i Capdepera.

Tot i haver sofert vàries reformes i ampliacions, les cases es conserven perfectament, i deixen intuir l'esperit de cada època en que van esser habitades.

La torre de defensa és de les dependències més antigues, adossada i maclada al nucli inicial de la casa, d'un sòl aiguavés. Crida l'atenció la seva coberta plana, i lo poc que sobresurt respecte el volum principal.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX i XX.

Bibliografia:

- Massanet, M.; Pastor, M.; Picazo, A.; Rexach, G; "La divisió territorial del terme d'Artà, 1812-1858", editat pels ajuntaments d'Artà, Capdepera i Son Servera, Agost de 2008.
- Mossèn Antoni Gili Ferrer, "Son Servera – del segle XIII al segle XVIII", editat per l'ajuntament de Son Servera, Abril de 2007.

Altres catàlegs:

FODESMA. "Catàleg de Tafones del terme municipal de Son Servera". Tafona número 408.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

Tot i haver sofert vàries reformes i ampliacions, les cases es conserven perfectament, i deixen intuir l'espirit de cada època en que van esser habitades.

Estat de conservació: BO. REFORMADA.

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A1, PER A LA TOTALITAT DELS IMMOBLES, CASES + TAFONA + TORRE. La torre és Bé d'Interès Cultural -BIC-, en virtut del decret de 22 d'Abril de 1949.

Usos permesos: RESIDENCIAL, TURÍSTIC - HOTELER, AGRICOLA i RAMADER.

Elements destacats a preservar / Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A1-, implica una preservació íntegra del bé que s'ha de protegir, és a dir, sense cap possibilitat de canvi que comporti una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Haurà de mantenir l'ús original o un altre de compatible amb l'adequat manteniment i protecció del bé i només s'hi permeten obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals.

Manteniment i conservació íntegra dels immobles que formen aquestes cases de possessió, de les seves parts essencials, i de la seva volumetria. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes. Conservar l'entramat estructural (murs, forjats, coberta, etc.), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi ha (cuina, arcs interiors, escales, sostres de volta, cisternes, etc.). Mantenir i conservar de manera íntegra la torre de defensa.

Qualsevol intervenció, les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, haurà de esser respectuosa amb les preexistències, sense intentar imposar-se damunt d'elles, ni camuflar-les. No es distorsionarà la visió de l'edificació original, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia tradicional de l'edifici existent.

SON XERUBINET – CASES DE POSSESSIÓ I TAFONA.

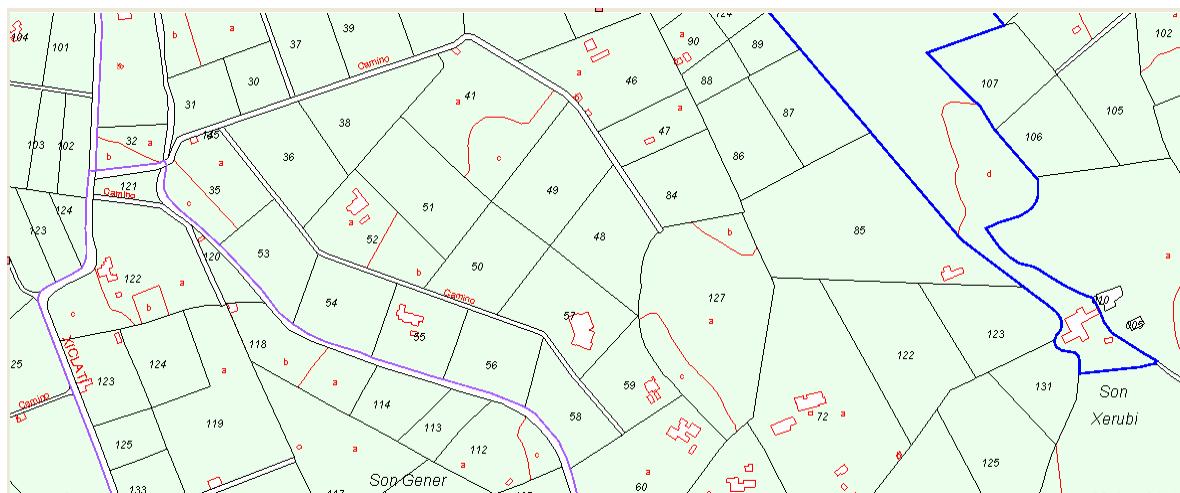
POLÍGON 16 PARCEL·LA 137b

ELEMENT NÚMERO 1070

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: POLÍGON 16 PARCEL·LA 137b (casa 9118)
PETITA FINCA AL COSTAT DE SON XERUBÍ,
CAMÍ DE SON XERUBÍ, 07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.

Plànol de Situació:

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	SON XERUBINET
Codi Identificació dins el Catàleg:	1070
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LA 137b (casa 9118)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASES DE POSSESSIÓ
Ús actual:	RESIDENCIAL, HABITATGE UNIFAMILIARS ADOSAT A SON XERUBÍ.
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

Formen part de les construccions que envolten les cases de la possessió de Son Xerubí. Es tracte de dues cases, dos habitatges adossats (Son Xerubí i Son Xerubinet), que degueren constituir en el seu moment una mena de llogaret. Es veu que han estat reformades recentment. Segons explica l'actual propietària, només quedava l'entramat estructural (els murs de càrrega), com a vestigi del que un dia varen ser aquestes construccions. Això seria precisament el que s'hauria de protegir.

Cronologia: SEGLES XVIII, XIX i XX.

Bibliografia: NO ESPECIFICA. VEURE BIBLIOGRAFIA GENERAL DE LA MEMÒRIA.

Altres catàlegs:

FODESMA. "Catàleg de Tafones del terme municipal de Son Servera". Tafona número 409.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

La casa ha estat rehabilitada i reformada íntegrament, per part de la seva actual propietària, doncs quan la va adquirir es trobava en un estat ruïnós.

Estat de conservació: BO. REFORMAT.

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A2

Usos permesos: RESIDENCIAL, TURÍSTIC - HOTELER, AGRÍCOLA i RAMADER.

Elements destacats a preservar:

Protecció de l'entramat estructural i de la seva implantació. Protecció del portal forà i dels finestrons amb fiola motllurada. Protecció de la carrera. Qualsevol intervenció haurà de ésser respectuosa amb les preexistències, sense intentar prevaler damunt d'elles, ni camuflar-les. A l'interior es procurarà mantenir els elements que caracteritzen les dependències, sempre que siguin originals, així com els elements singulars de l'estructura. Protecció del que queda de l'antiga tafona i de la dependència on es situava.

Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A2-, engloba aquells elements d'un valor elevat que, a causa del seu deteriorament, requereixin obres d'una certa entitat per assegurar-ne la permanència o el retorn a un estat original desitjat.

Manteniment i conservació íntegra de les seves parts essencials, i la seva volumetria. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes. Conservar la composició de l'eix vertical principal, el que inclou el portal forà i el finestró superior, tot i que una mica descentrat. Conservar l'entramat estructural (murs, forjats, coberta, etc.), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi pugui haver (cuina, arcs interiors, escales, sostres de volta, cisternes, etc.). Protecció del que queda de l'antiga tafona i de la dependència on es situava.

Les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, no camuflaran ni distorsionaran la visió de l'edificació original, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia tradicional de l'edifici existent.

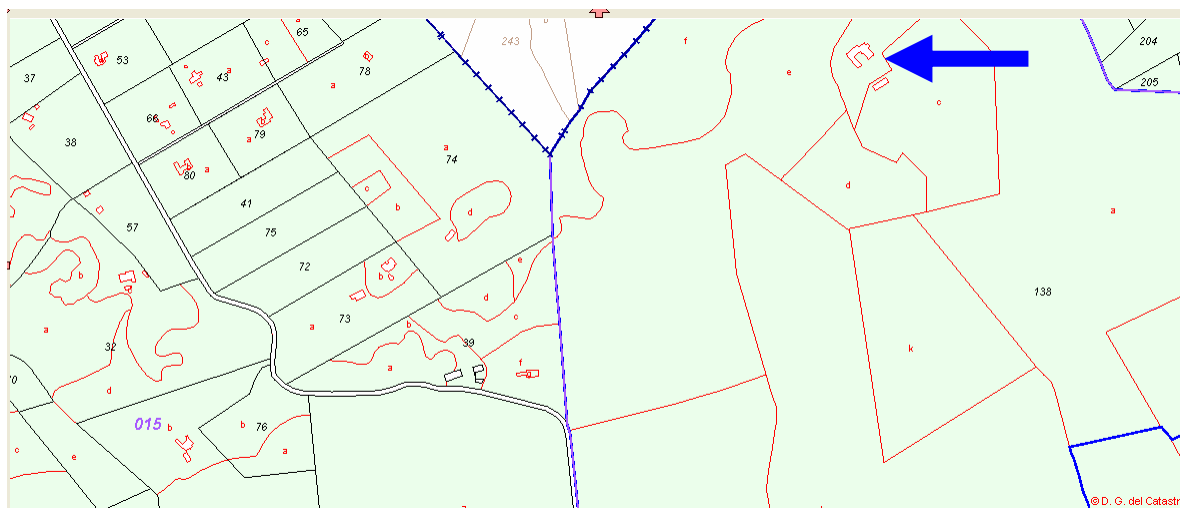
**SA JORDANA - CASES DE POSSESIÓ, TAFONA I CAPELLA.
HORT MARJAT, MINA D'AIGUA, SAFAREIG, i SÍQUIES.**

POLÍGON 16 PARCEL·LA 138a _____ ELEMENT NÚMERO 1071

1.- IDENTIFICACIÓ ESPAIAL:

Població - Localització geogràfica: **POLÍGON 16 PARCEL·LA 138a /e (casa 9119)
07550 SÒL RÚSTIC DE SON SERVERA.**

Plànol de Situació:

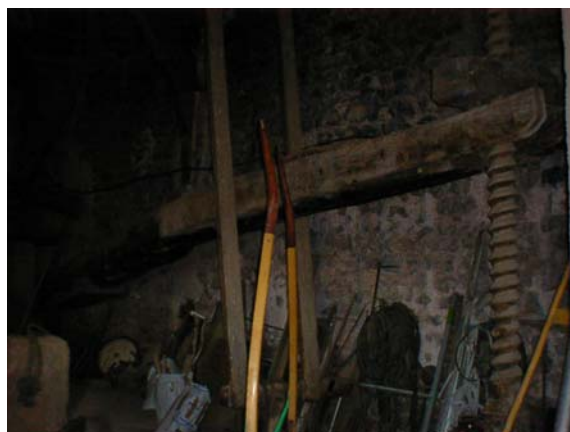

2.- IDENTIFICACIÓ DE L'ELEMENT:

Denominació:	SA JORDANA
Codi Identificació dins el Catàleg:	1071
Referència Cadastral:	POLÍGON 16 PARCEL·LA 138a /e (casa 9119)
Tipologia:	ARQUITECTURA CIVIL - CASES DE POSSESIÓ
Ús actual:	USOS DIVERSOS D'EXPLOTACIÓ DE LA FINCA
Autoria:	DESCONEGUDA
Estil o Corrent:	ARQUITECTURA TRADICIONAL
Documentació fotogràfica:	

3.- DESCRIPCIÓ DE L'ELEMENT:

Descripció Morfològica, Estructural, i Elements Integrants:

Es sens dubte una de les possessions més antigues del terme municipal; apareix reflexada junt amb altres finques en el "Llibre del repartiment de Mallorca" (any 1232), on s'explica que el Rei Jaume I es reservà l'alqueria de Dal-Huaraní (Sa Jordina), de quatre jovades, tot i que després la cedí a l'Infant Pere de Portugal. Es troba documentada al mapa del Cardenal Despuig de 1784. Torna a aparèixer com a motiu de discòrdies entre artanencs i serverins, al document redactat per Nicolau Dameto el 1813, que pretenia delimitar els termes municipals d'Artà, Son Servera i Capdepera.

El seu principal valor radica en el fet d'haver conservat gairebé intacta la seva configuració com a construcció dedicada íntegrament a l'explotació de les terres dels voltants.

El primer que crida l'atenció, es la situació de les cases respecte el territori que governen: es troben al darrera d'un petit promontori, com amagant-se per dificultar la seva localització. Potser aquest sigui el motiu de no trobar-hi cap tipus de torre defensiva.

La volumetria del cos principal, en forma de "U", la singularitza de les altres cases de possessió del terme municipal. Aquest volum és una composició de varis cossos. Una construcció de planta rectangular, amb dues crugies de profunditat (dues vessants a coberta), i dos pisos d'alçada, del que surten dues ales perpendiculars d'una sola crugia, que envolten una mena de clastra, tancada per un quart volum exempt dedicat a funcions auxiliars. A la part dedicada a vivenda, no trobem cap sala senyorial, sinó que es tracte d'ambients extremadament austers; aquestes dependències ocupen la zona central, per altre banda la de més alçada. Per les

dimensions de les finestres del pis, pensem que aquest es dedicava des de ben antic a residència (cambres, dormitoris, etc.). La façana principal s'ordena mitjançant tres eixos compostius, formats per finestres als laterals i per el portal forà amb finestra superior al central. Aquesta obertura està formada per un arc de mig punt fet de cantons de pedra amb bastant regràs i dues escaires que el protegeixen; l'estereotomia arriba a englobar la finestra superior. A l'ala dreta s'hi troba la tafona, espai d'una sola planta i d'alçada considerable, tot i no igualar les dues plantes de la resta del cos principal. Està bastant deteriorada degut al seu abandó, tot i que conserva bona part dels elements que la formaven; és la constatació de la importància que el cultiu de l'oliva i la producció d'oli va tenir en un temps per aquests indrets. A l'ala esquerra es troben els estables i la pallissa de la planta pis, i l'antiga capella, avui en dia reconvertida en magatzem, i on destaca a la cunbrera un petit arc per col·locar-hi una campana. La façana té diversos enllestits; el predominant és un estuc de color blanc, encara que al pis de la vivenda trobem un acabat ocre que imita les juntes d'una construcció en fàbrica de pedra. A les ales laterals, els materials emprats en la construcció queden al descobert, pedra cohesionada amb argila i morter, mentre que a la capella es torna a repetir l'estuc blanc.

Cal també anomenar un hort tancat, una font de mina, i altres construccions hidràuliques existents al camí de Sa Jordana, que uneix les cases amb la carretera de Son Servera a Artà.

Cronologia: DES DEL SEGLE XIII.

Bibliografia:

- Massanet, M.; Pastor, M.; Picazo, A.; Rexach, G; "La divisió territorial del terme d'Artà, 1812-1858", editat pels ajuntaments d'Artà, Capdepera i Son Servera, Agost de 2008.
- Mossèn Antoni Gili Ferrer, "Son Servera – del segle XIII al segle XVIII", editat per l'ajuntament de Son Servera, Abril de 2007.

Altres catàlegs:

FODESMA. "Catàleg de Tafones del terme municipal de Son Servera". Tafona número 410.

4.- ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Intervencions Realitzades:

No es destaquen intervencions que puguin fer pensar en canvis substancials respecte la tipologia original.

Estat de conservació: BO - REGULAR

5.- PROTECCIÓ DE L'ELEMENT:

Grau de protecció: A1

Usos permesos: RESIDENCIAL, TURÍSTIC - HOTELER, AGRÍCOLA i RAMADER. Els usos han de ser compatibles amb la configuració d'espais interiors o distribució actual.

Elements destacats a preservar:

Protecció dels volums construïts i de la seva implantació. Protecció de la clastra. Protecció de la tafona i la seva maquinària. Protecció de la capella. Enllestits de façana, i els elements singulars. Protecció de l'hort marjat, de la font de mina, dels safareigs i de les síquies que es troben una mica més a l'oest de les cases.

Directrius d'intervenció:

El nivell de protecció integral -A1-, implica una preservació íntegra del bé que s'ha de protegir, és a dir, sense cap possibilitat de canvi que comporti una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Haurà de mantenir l'ús original o un altre de compatible amb l'adequat manteniment i protecció del bé i només s'hi permeten obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals.

Manteniment i conservació íntegra de les seves parts essencials, i la seva volumetria. Mantenir i conservar els materials, textures, dibuixos, geometries, i colors de les façanes. Conservar la composició (eixos verticals), i proporció (dimensions de forats), de les façanes. Conservar

l'entramat estructural (murs, forjats, coberta, etc.), així com les dependències i els elements tradicionals originals que hi ha (cuina, arcs interiors, escales, sostres de volta, cisternes, aljubs, etc.).

Protecció dels volums construïts i de la seva implantació. Protecció de la clastra. Protecció de l'espai dedicat a tafona, que no es podrà compartimentar. Protecció, manteniment i conservació de la maquinària i dels elements que caracteritzen aquesta dependència (premsa, moles, esportinador, bigues, cavalls, espiga, piques, etc.). La mateixa consideració cal fer per la capella. Qualsevol intervenció haurà de ésser respectuosa amb les preexistències, sense intentar prevaler damunt d'elles, ni camuflar-les. Protecció, manteniment i conservació de l'hort marjat, de la font de mina, dels safareigs i de les síquies que es troben una mica més a l'oest de les cases.

Les possibles ampliacions de superfície construïda i ocupada que la normativa urbanística aplicable permeti, no camuflaran ni distorsionaran la visió de l'edificació original, ni la seva comprensió estilística. Qualsevol intervenció mantindrà la tipologia tradicional de l'edifici existent.